

Deprem Şurası – 2004

Kaynak Temini ve Sigorta Komisyonu

Çalışmalarına İlişkin Değerlendirme, Öneriler ve Karşı Görüşler

Şehir Plancıları
Odası Derem Şurası
Temsilcisi

Ömer KIRAL

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 2947 sayılı yasa uyarınca Üniversiteler, Kamu Kurum ve Kuruluşları, Sivil Toplum Örgütleri ve ilgili diğer kişilerin katılımıyla Deprem Şurası düzenlenmesine karar vermiştir. Deprem Şurası kapsamında Şura Genel Sekreterliğince yedi çalışma konusu saptanarak komisyonlar oluşturulmuştur. Kurumsal Yapılanma, Mevzuat, Afet Bilgi Sistemi, Mevcut Yapıların İncelenmesi ve Yapı Denetimi, Yapı Malzemeleri, Kaynak Temini ve Sigorta ve Eğitim çalışma konularında oluşturulan komisyonlar 13 Nisan 2004 tarihinde ilk toplantılarını yaparak çalışmalarına başlamışlardır. Komisyonların çalışmalarını tamamlayarak raporlarını 5 Temmuz 2004 tarihinde Şura Genel Sekreterliğine teslim etmeleri öngörülmüştür. Raporlar Sekreterlikçe çoğaltılarak Şura Üyelerine, Şura toplantı tarihinden 30 gün önce gönderilecektir. Şura'nın Eylül ayında yapılması planlanmıştır.

Odamız, bütün komisyon çalışmalarına katılmak istediğini bildirdiği halde Şura Genel Sekreterliği Odamız katkısını Kurumsal Yapılanma Komisyonu ve Kaynak Temini ve Sigorta Komisyonu ile sınırlandırmıştır.

Bu yazıda Kaynak Temini ve Sigorta Komisyonu çalışmalar kapsamında hazırlanan Komisyon Raporu'na yapılan katkılar özetlenmiştir.

Komisyonun, depremlerin ülkemizde yarattığı ekonomik kayıpların teminat altına alınması, deprem öncesi ve sonrasında gerekli olan finansman kaynaklarının temin edilmesi amacıyla; genel bütçe kaynakları(paket kredi, Toplu Konut

Kredisi ve sigorta teminatı), vergi iadesi ve vergi muafiyeti, zorunlu deprem sigortası, depremlerin neden olduğu ekonomik kayıplar, güçlendirme projelerinin finansmanı, fiziki varlıkların finansman yoluyla korunması, özel sigorta ve teminat, zarar karşılama ve yatırım planları, deprem anında müdahale için kaynak sorunu, uluslararası finansman ve kredi olanakları konularında çalışmalar ve değerlendirmeler yaparak öneriler geliştirmesi ve bunları bir rapor hazırlayarak Şura Sekreterliğine sunması beklenmektedir.

Komisyon çalışmalarına 13 Nisan 2004 tarihinde başlamış ve Sigorta, Kaynak Temini ve Yönetimi, Depremlerin Neden Olduğu Ekonomik Kayıplar konularında üç adet alt komisyon oluşturulmasına karar vermiştir. Depremlerin Neden Olduğu Ekonomik Kayıplar alt komisyonu başkanlığına Oda temsilcimiz seçilmiştir. Komisyon ikinci toplantısını 7 Mayıs 2004 tarihinde yaparak alt komisyon çalışmalarında yapılan hazırlıkları tartışmıştır. Komisyon Başkanlığı, alt komisyon ve üyeler arasındaki görüş alış verişleri internet ortamında kurulan tartışma grubu e-posta iletişim aracıyla devam etmiştir. Komisyon Raporu e-posta trafiği ile sonuçlandırılmış ve Şura Genel Sekreterliğine 5 Temmuz 2004 tarihinde iletilmiştir.

Komisyon çalışmaları sırasında ilgili kurumlardan 1999 depremlerinin yarattığı kayıplar yazıyla istenmiş ve olası Marmara Depremi'nin yaratılabileceği kayıplar konusunda yapılmış araştırmalar incelenmiştir. İçinde bulunduğumuz yıl, İzmir'de 4. sù gerçekleştirilen "Türkiye İktisat Kongresi" kapsamında Afet Yönetimi Çalışma Grubu tara-

PLANLAMA
2004/2

findan hazırlanan “Türkiye’de Afetlere İlişkin politikalar ve İktisadi Etkenler” başlıklı Rapor, Ülkemizin önünde ki tehlikeleri ve riskleri kapsamlı bir biçimde analiz etmiştir.

Ayrıca Sayıştay Başkanlığı’nın “İstanbul Depreme Nasıl Hazırlanıyor?” başlıklı performans denetim raporu, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin dört üniversiteye yaptırdığı “İstanbul Deprem Master Planı” çalışmaları da değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmelerden raporda yararlanılmıştır. Deprem yaratabileceği kayıplar konusunda İstanbul örneği ele alınmıştır. Bu konuda geçtiğimiz yıllarda sonuçlandırılan ve benzer sonuçlara ulaşan iki araştırma bulguları raporda değerlendirilmiştir. Bu araştırmalardan ilki İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin JICA’ya yaptırdığı “The Study on a Disaster Prevention/Mitigation Basic Plan in İstanbul” adlı çalışmadır. Çalışma Eylül 2002 tarihinde tamamlanmıştır. İkinci çalışma ise Boğaziçi Üniversitesi tarafından Mayıs 2002 de tamamlanan “Earthquake Risk Assessment for İstanbul Metropolitan Area” adlı çalışmadır. Yapılan araştırmaya göre Marmara’da meydana gelecek olası deprem sonucunda İstanbul’da 34, 828 binanın tamamen yıkılacağı, 67,395 binanın ağır hasar göreceği ve 195, 097 binanın ise orta hasar göreceği tahmin edilmektedir. Aynı çalışmada uygulanan bir diğer yöntem göre ise 40,268 binanın tamamen yıkılacağı 76,944 binanın ise ağır hasar göreceği tahmin edilmiştir.

Araştırmanın ekonomik kayıpların incelendiği bölümünde ise bina hasarlarının meydana getireceği kayıpların 11,250,000,000 Amerikan dolarını bulacağı tahmin edilmiştir. Araştırmada kullanılan iki ayrı yöntem göre yapılan tahminlerde deprem sonucunda 431,671 yada 608,908 hanehalkının konut gereksinmesi doğacaktır. Araştırmada bina hasarları sonucunda ortaya çıkacak ekonomik kayıplar tahmin edilmeye çalışılmıştır. Bu kayıplara altyapı, ulaşım, hizmetler ve üretim sektörlerindeki deprem hasarları ve hizmet ve üretimin durması nedeniyle ortaya çıkacak ekonomik kayıplar ile değeri ölçülemeyecek insan kayıplarımız da eklendiğinde İstanbul’un ve Türkiye’nin önünde ne kadar büyük ve önemli bir tehlikenin bulunduğu gerçeği ortaya çıkmaktadır.

Komisyon çalışmalarında tehlikenin büyüklüğü dikkate alınarak çözüm önerilerinin geliştirilmesi gerekliliği üzerine dikkat çekilmiştir.

Bu çerçeveden bakılarak deprem zararlarının en aza indirilmesi amacıyla gerekli finansman kaynağının temini için, birincisi ülkesel ölçekte “Ulusal Afet Fonu” ve ikincisi küresel ölçekte “Dünya Afet Fonu” olmak üzere iki fonun kurulması önerilmiş ve komisyonca kabul görmüş ve Sonuç Rapor’da bu öneriler geliştirilmiştir.

Komisyon raporunda Ulusal Afet Fonu’nun gerekliliği aşağıdaki biçimiyle yer almıştır.

“Deprem öncesi evredeki işler ile hem deprem zararların azaltılması ve hem de diğer hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla (örnek: tehlike ve risk haritaları, mikrobölgeleme çalışmaları ve sakınım planlarına dayanan planlama kararlarının hazırlanması, altyapı sistemleri için doğru güzergah, yapılar ve kullanımlar için doğru yer seçimlerinin yapılması, kentsel ve kırsal iyileştirme, dönüşüm, yapı güçlendirme ve güvenlik artırma işlerinin yürütülmesi, afet bilgi sistemi ve bankası, toplumun eğitilmesi kampanyaları gibi...) bugünkü dağınıklık ortamından kurtulmak, kaynakları daha verimli ve etkin kullanmak amacıyla Türkiye Ulusal Afet Fonu (TUAF) oluşturulması bir zaruret halini almaktadır.”

Ulusal Afet Fonu’nun kaynakları arasına Zorunlu Deprem Sigortası’ndan kaynak aktarma yapılması önerisi komisyonca da kabul edilmiş ayrıca fonun mali gücünün afet zararlarını ve riskleri azaltıcı faaliyetlere yöneltilmesi vurgulanmıştır.

Raporun “Sonuç ve Öneriler” bölümünde ise aşağıdaki ifadelerle yer verilmiştir.

“Nüfusunun neredeyse tamamının deprem riskine maruz kaldığı ülkemizde deprem afeti nedeniyle ortaya çıkacak toplumsal ve ekonomik kayıpların telafisinde sigortacılık sisteminin kullanılması, hem herhangi bir afet sonrasında vatandaşlarımıza daha hızlı hizmet götürülmesini sağlayacak, hem de afetler nedeniyle Devletin üzerindeki mali yükü azaltacaktır.

Bu nedenle, dünya sıralamasına bakıldığında bir çok gelişmekte olan ülkenin bile gerisinde kalan Türk Özel Sigortacılık Sisteminin geliştirilmesine yönelik olarak gerekli tedbirlerin alınması önem taşımaktadır. Türk toplumunun gelir düzeyi arttıkça, gelir dağılımındaki yapılanma sağlıklı bir yapıya ulaştıkça, enflasyonla mücadele sonuçlarını verdikçe, mali piyasalar

Bu çerçeveden bakılarak deprem zararlarının en aza indirilmesi amacıyla gerekli finansman kaynağının temini için, birincisi ülkesel ölçekte “Ulusal Afet Fonu” ve ikincisi küresel ölçekte “Dünya Afet Fonu” olmak üzere iki fonun kurulması önerilmiş ve komisyonca kabul görmüş ve Sonuç Rapor’da bu öneriler geliştirilmiştir.

Afetler ile mücadelede gerekli olan kaynak ihtiyacının uluslararası yardım ve dayanışma anlayışı çerçevesinde karşılanmasını teminen Türkiye'nin Dünya Afet Fonu'nun kurulması düşüncesini Birleşmiş Milletler gündemine getirebileceği düşünülmektedir.”

**PLANLAMA
2004/2**

geliştirilerek ve eğitim sistemi kullanılarak sigorta bilinci 7'den 70'e herkese verildiğinde, Özel Sigortacılık Sektörünün gelişimini önleyen bir çok sorun da kendiliğinden çözümlenecektir. Bu noktada Sektörün de müşteri memnuniyetine odaklı politikalar sergileyerek toplumda kendini benimsetmesi gerekmektedir.

Sigortacılık Sisteminin deprem riskine karşı teminat sunduğu ürün profiline bakıldığında, çok geniş bir yelpaze içerisinde, farklı müşteri gruplarına hizmet götürdüğü görülmektedir. Kendimiz, konutlarımız, iş yerlerimiz, fabrikalarımız, hatta hayvanlarımız ve burada saymadığımız daha bir çok varlığımız için deprem sigortası yaptırma olanağı bulunmaktadır. Ayrıca, 27 Eylül 2000 tarihinden itibaren 587 sayılı Zorunlu Deprem Sigortasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ile temel olarak meskenlerimiz için Deprem Sigortası yaptırma yükümlülüğü getirilmiş ve bu sigortayı sunmak üzere kamu tüzel kişiliğine haiz Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) kurulmuştur. Sigorta Şirketleri ve DASK ise müşteri ile aralarındaki sözleşme gereğince üstlenmiş oldukları risk için aldıkları reasürans koruması ile deprem riskinin Türkiye ekonomisi üzerinde yaratacağı baskıyı tüm Dünya ülkelerine yayarak azaltmaktadırlar.

İsteğe bağlı olarak yaptırılabilen deprem sigortalarının 1999 yılında Ülkemizde yaşanan iki büyük deprem felaketinin ardından sigortalıların hasarlarını hızla tasfiye ettiği görülmüştür. Bununla birlikte, 1999 yılı felaketlerinin toplam faturasının 6 milyar ABD doları olduğu tahmin edilirken, deprem riskine karşı sigortalanma oranının düşük olması nedeniyle, bu hasarın ancak %10'u Sigortacılık Sektörü tarafından karşılanmıştır. Bu durum, sigortaya olan talep yetersizliğini bütün açıklığı ile gözler önüne sermektedir; üstelik, sigorta sektörü tarafından karşılanan bu tazminat ödemesinin %95'i afet öncesinde sağlanan reasürans koruması nedeniyle yurt dışından sağlanmıştır.

Oysa, Dünyada örnekleri görülen ve Ülkemizde de uygulanan zorunlu deprem sigortası ve ihtiyari deprem sigortaları ile üzerinde hala çalışılan diğer doğal afet sigortaları, afetlere maruz kalan durumlarda meydana gelen hasarların karşılanmasında en etkin yoldur ve bu sigortaların yaygınlaştırılması durumunda afet sonrası dönem için 2

milyar dolardan 10 milyar dolara yakın bir teminat sağlayacak olması önemli bir gerçektir.

Zorunlu Deprem Sigortası sigortalanma oranlarına bakıldığında da, uygulamanın dört yıl içerisinde göstermiş olduğu başarılı performansı ile yurt dışında örnek ülke uygulaması olarak kabul görmesine ve yurt içinde de çeşitli ödüllere layık görülmesine rağmen, sigorta talebi yönünden sıkıntılar yaşadığı görülmektedir.

Bu nedenle sigorta arz ve talebinin geliştirilmesi için yapılması gereken önemli hususlar aşağıda belirtilmiştir.

- AB normlarına uygun ve yıllardır üzerinde çalışılan “Sigortacılık Faaliyetlerinin Düzenlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun”un bir an önce çıkartılması,
- Halen yürütülmekte olan Zorunlu Deprem Sigortasının mevzuatı olan 587 sayılı Zorunlu Deprem Sigortasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Deprem Şurası'nda geliştirilen önerileri de kapsayacak biçimde revize edilerek ivedilikle kanunlaştırılması,
- İhtiyari deprem sigortalarında sigortacılık mevzuatı gereği sigorta şirketlerince ayrılması zorunlu tutulan “Deprem Hasar Karşılıkları”nın Kurumlar Vergisi Kanununa göre gider yazılabilmesi için anılan Kanunda gerekli değişikliğin yapılması ve bu karşılıkların yatırıma yönlendirilmesi sonucunda elde edilen getirilerin Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinden (BSMV) muaf tutulması,
- Yangın sigortaları üzerinden alınan ve hiçbir mantığı bulunmayan %10 oranındaki Yangın Sigorta Vergisinin kaldırılması,
- Devletin “yara sarma” politikalarını terk edip her fırsatta insanlarımızın özellikle depremle ilgili sigortalarını yaptırmalarını telkin edip sigorta bilincini yerleştirmesi için gerekli önlem ve beyanlarda bulunması,
- Özellikle deprem sigortalarında Devletin ödeme gücü düşük insanımıza prim desteği sağlaması,
- Deprem primlerinin kişilerin gelir vergisi matrahından indirilmesine imkan sağlanması,
- Deprem Sigortası için ödenecek primlerin de BSMV'den muaf tutulması

- Kamu mallarının sigorta yapılamayacağına ilişkin düzenlemeden vazgeçilmesi

gerekmektedir.

Sigortacılık Sistemi, deprem gerçekleştikten sonra ortaya çıkan hasarın en kısa sürede giderilmesini sağlamaktadır. Ancak, afet dönemi gibi olağanüstü durumların idaresinde afet öncesinde ve afet anında gerekli müdahaleleri yapacak, sigortacılık sistemi dışında, başka finansal kaynakların da yaratılması önem taşımaktadır. Bu nedenle, Doğal afetler zararlarının azı indirilmesi amacıyla Devlet bütçesinden bağımsız, kalıcı ve sürekli bir fona ihtiyaç duyulmaktadır. Bu fona, Türkiye Ulusal Afet Fonu (TUAF) denilmiştir. Söz konusu fonun kaynakları aşağıdaki kalemlerden oluşacaktır:

1. Sigorta bir araç olarak kullanılmak suretiyle sigorta işlemleri üzerinden alınan BSMV kaldırılarak onun yerine “Afet Fonu” adıyla bir fon ihdas edilmeli ve ilgili kanununda gerekli değişiklik yapılmalıdır.
2. Ülkemizdeki bazı ürün ve hizmetlerden ya KDV'nin belirli bir miktar düşürülerek, düşürülen oranda fon alınması veya KDV'ye dokunulmadan belirli bir oran dahilinde fon ihdas edilmeli, ürün ve hizmet yelpazesinin genişletilmesi veya dar tutulması, fon oranlarının tespiti siyasi otoritenin yetkisi çerçevesinde belirlenmelidir.
3. Gerekteğinde iç ve dış borçlanmalar yoluyla kaynak sağlanmalıdır.
4. Fonun kendi faaliyetlerinden, sigortacılık sektörü ile bazı ürün ve hizmetlerden alınacak paylardan veya diğer kamu hizmetlerinin yarattığı rant ve gelir kaynaklarından alınacak paylardan elde edilecek gelirlere sahip olmalıdır.
5. Fona Kamu bütçesinde her yıl tahsisat yapılmalı ve Fon gerektiğinde Devlet bütçesinden avans alabilmelidir.

Fon risk yönetimi, performans yönetimi ve afet yönetim ile ilgili tüm fonksiyonları ifa etmelidir.

Fon kamu varlıklarının yurt içinde ve yurt dışında sigortalanmaları için gerekli tedbirleri almalıdır.

Fonun idaresi, kamu yönetim otoritesi tarafından iş tanımı belirlenmiş ve görevini yerine getirmesi

için gerekli yetki ile donatılmış katılımcı, kamuya şeffaf, hesap verebilir modern bir kamu kurumu tarafından yapılmalıdır.

Kurum, yapı ve konutların ıslahı ile sağlıklı yeni konut edindirme modellerinde organizatörlük ve garantörlük görevlerini üstlenmelidir. Böylece, herhangi bir afet sonrasında sigortacılık sistemi tarafından yapılan tazminat ödemelerinin afet sonrası şoku atlatamayan vatandaşlarca barınma ihtiyacı dışındaki harcamalar için kullanılmasının da önüne geçilebileceği düşünülmektedir.

Son bir öneri olarak doğal afetlerin küresel bir olgu olmasından hareketle Dünya ülkelerinin afetlere karşı mücadelesinde mali ve teknik işbirliğini, dayanışma ve yardımlaşmasını sağlamak üzere Birleşmiş Milletler çatısı altında “Dünya Afet Fonu” nun (DAF) kurulmasını önermektedir.

Gerek büyük afetler sonrası gerçekleştirilen rehabilitasyon ve yeniden yapılandırma faaliyetleri gerekse afetler öncesinde olası hasarların ortaya çıkarabileceği sosyal ve ekonomik kayıpların en aza indirilmesini sağlayacak iyileştirme, yenileme ve güçlendirme faaliyetlerinin finansmanı ülkelerin kendi öz kaynaklarından karşılanamaz seviyelere çıkmaktadır. Bu nedenle, afetler ile mücadelede gerekli olan kaynak ihtiyacının uluslararası yardım ve dayanışma anlayışı çerçevesinde karşılanmasını teminen Türkiye'nin Dünya Afet Fonu'nun kurulması düşüncesini Birleşmiş Milletler gündemine getirebileceği düşünülmektedir.”

Komisyon tarafından hazırlanan sonuç raporda Oda görüşleri önemli ölçüde yer almıştır. Rapor'da yer almayan görüşlerimiz ise öneriler ve karşı görüşler olarak Rapor ekinde aşağıdaki biçimde yazılmıştır.

“Sayın Ömer KIRAL'ın görüşü

‘Zorunlu Deprem Sigortasında yaşanan sorunlar ve öneriler’ başlığı altında aşağıdaki önerinin yer almasını öneriyorum:

- Zorunlu Deprem Sigortası uygulamasının Türkiye genelinde gelir dağılımına bağlı olarak adaletli bir biçimde yaygınlaştırılması için gelir düzeyi düşük ailelerin ödemeleri gereken prim tutarının bir kısmı için Devlet katkısı sağlanmalı yada prim oranları düşürülmelidir.

• Geçmiş yıllarda yapılan hasar ödemelerine bakıldığında Zorunlu Deprem Sigortası tazminatlarının ortalama bir ay içerisinde hak sahiplerine ulaştırıldığı görülmektedir. Afet sonrası şoku atlatabmayan ve aile bireylerini kaybetmiş, gelir yapısı bozulmuş afetzedeler, tazminat ödemesi nedeniyle ellerine geçen söz konusu nakiti ya içine düştükleri kaotik sosyoekonomik durumlardan dolayı yaşamları için zorunlu harcamalara ayırmakta yada başka yerleşmelere göçmektedirler. Afetzedelerin alacakları bu tazminatı anayasal hakları olan barınma ihtiyaçlarını giderme yolunda kullanmalarının temini için devletin konut edindirme amacına yönelik olarak yerleşmelerin stratejik gelişme planları kapsamında kentsel iyileştirme, kentsel yenileme ve yeni yerleşme projelerini afet sonrasında hızla uygulamaya koyarak hak sahibi afetzedelerin afetlere karşı dayanıklı ve güvenli işyerleri ve konutlara sahip olmaları sağlanmalıdır.

‘Sigortadan Yaratılacak Kaynaklar:’

başlığı altında aşağıdaki önerinin yer almasını öneriyorum:

Türkiye Ulusal Afet Fonu için Zorunlu Deprem Sigortası üzerinden alınacak fon en az %15 olmalıdır.

‘Fonun gelirleri’ başlığı altında aşağıdaki karşı görüşün yer almasını öneriyorum:

Raporda Fonun gelirleri altında önerilen gelir kaynakları arasında yer alan

• *‘İmar planlarından kaynaklanan rantlar, İmar aflarından sağlanan gelirler, Gecekonduların yeni yapılara dönüşümünden sağlanan gelirler’* gibi öneriler hassas konular olup şehircilik alanında olumsuz çağrışımlar yapmaktadır. Bu tür önerilerin şehircilik alanında uzmanlığı olan kurum ve kuruluşların katılımıyla, dikkatlice ve ilgili şehircilik yasalarında düzenlenmesi gerekir.

• Geçtiğimiz dönemlerde kaçak yapılar ve gecekondu için çıkartılan imar aflarının yerleşmelerimizdeki afet risklerini nasıl artırdığı ve 1999 depremlerinde bu afların çok acı sonuçlar verdiği, büyük kayıplar oluşturduğu, doğal ve tarihi miras alanlarımızda büyük tahribatlara neden olduğu göz

önüne alınarak bu üç önerisinde Komisyon Raporu’ndan çıkarılması gerekmektedir.

‘Risk yönetimi’ başlığı altında aşağıdaki karşı görüşün yer almasını öneriyorum:

TUAF fonksiyonlarından Risk Yönetimi başlığı altında sayılan “Yeni konut edindirme modellerinde garantörlük görevi üstlenmesi,” işlevinin TUAF kuruluş ana amaçlarıyla bağdaşmaması, fonun riskini artırması ve kaldırılmasını önerdiğim “Yapıların Islahı ve Sağlıklı Konut Edindirme Modeli” ile bağlantılı olması nedeniyle metinden çıkarılmasını öneriyorum.

‘DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Yapıların Islahı ve Sağlıklı Konut Edindirme Modeli’ ile ilgili olarak aşağıdaki karşı görüşün yer almasını öneriyorum:

• Dördüncü bölüm’de önerilen kurumsal model kaynak temininden çok kaynak harcamaya yöneliktir. Bu tür modellerin yaşanabilir kentsel çevrelerin ve konut alanlarının oluşumunda rol alan Belediyeler, konut kooperatifleri, toplu konut kuruluşları, konut kobi’leri, konut sunumu ve isteminin örgütlenmiş aktörleri, Toplu Konut İdaresi ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile meslek kuruluşlarının katılımıyla geliştirilmesinde yarar vardır. Önerilen hipotetik modelin Komisyonun Deprem Şurası Komisyon Çalışmaları Kitabı’na yapılan iş tanımı kapsamı dışında kaldığı düşüncesiyle dördüncü bölümün tümüyle komisyon raporundan çıkarılmasını öneriyorum.”

Oda temsilcisi, Komisyon çalışmaları sırasında taslak rapor aşamasından karşı görüşlerin Sonuç Rapor’a eklenmesi aşamasına kadar Oda Yönetim Kurulu’na ve TMMOB Genel Sekreterliği başkanlığında toplanan Odaların Şura Temsilcileri Komisyonu’na yazılı ve sözlü olarak bilgi vermiş, görüş alış verişinde bulunmuş ve kurumsal eşgüdüm sağlanmıştı.

Eylül ayında yapılacak Deprem Şurası toplantısında Komisyon Raporları 15 dakikalık sürelerde özetle anlatılacak ve Şura Genel Kurulu’ndaki önerilerde dikkate alınarak nihai rapora dönüştürülecektir. Raporların görüşülmesinden sonra Şura Genel Sekreterliği nihai raporları dikkate alarak “Şura Sonuç Bildirgesini” hazırlayacak ve kapanış oturumunda sonuç bildirgesi okunacaktır.